

invitatul nostru

Marius Popescu:

*„Teatrul are nevoie
de clasici...”*

Regizorul Marius Popescu e un interlocutor dificil.

— De ce, Marius Popescu? Ori nu-i adevărat?

— Ba da. Pentru că vorbește mult și repede. E chiar așa de grav?

— Nu. Probabil că într-o treime de veac de când te învîrți printre replici... Te-ai întrebat vreodată cite replici ai „pus în scenă”?

— Uite că m-ai redus la tăcere.

— De ce? Peste 70 de piese...

— Adevărat vreo 70.000 de replici! Dar înmulțite cu numărul de repetiții, și cu numărul de reprezentări... Plus discuțiile cu actorii, și cu ceilalți...

— Plus replicile actorului Marius Popescu!

— Da. Am jucat și vreo 12—13 voluri.

— Dacă ar fi să mă iau după recentul spîter Timoteo din Evantaiul de Goldoni, la Brăila — foarte expresiv conturat — ar însemna că preferi personajele episodice...

— Sigur că îmi plac rolurile mici, succulente care au și avantajul de a nu mă reține prea mult în scenă. Dar am interpre-

tat și personaje importante: Cristea în Sfîntul Milică Blajinu de Baranga, Comisarul Street în Scandaloasa legătură... de Priestley, Dr. Balanzoni în Mincinosul și Maurizio în Bădăranii de Goldoni, Nocella în Filumena Marturano de Eduardo de Filippo...

— E vorba de un violon d'Ingres?

— Nu. Cred că un regizor are nevoie și de o anume experiență atît ca scenograf cît și ca actor.

— Atunci să ne oprim la regizor. Debutul?

— La fostul Studio al actorului de film „C. I. Nottara”, în 1953, dar ca asistent. Prima piesă la care am semnat regia singur a fost una autohtonă, de actualitate pe-atunci. S-a întîmplat la seceriș de Arcadie Donos. După ce s-au înșîrat, printre altele, vreme de 10 ani — în care timp Studioul s-a transformat în Teatrul Tineretului (actualul Teatrul Mic) — Steaua fără nume de Sebastian, Cumpăna de Lucia Demetrius, Filumena Marturano și o premieră absolută: Cine a ucis? de Ștefan Berciu, în 1960. Era și debutul autorului...

— Ai avut mină bună! N-a fost numai debutul unui autor ci și, la noi, al unui gen de teatru. Pe urmă?

— Pe urmă am plecat la Teatrul Dramatic din Baia Mare.

Petre Simionescu și Romeo Mușețeanu în „Moromeții”, dramatizare de Liviu Dorneanu după Marin Preda

— Aș comite o indiscreție dacă te-aș întreba de ce? Te-a ispitit cumva funcția de director?

— Deloc. Nu m-am numit eu director. Se vede că așa trebuia. Oricum, teatru bun nu se face numai în Capitală. Democratizarea vieții noastre artistice n-a fost și nu este o simplă formulă, ci o realitate. Teatrul din Baia Mare era o instituție încă tină, într-un centru muncitoresc aflat în plină dezvoltare. Eu m-am dus acolo ca să pot lucra mai mult — în București eram destui! — și am găsit un teren extraordinar de propice creației. O trupă admirabilă, din care nu pot să nu-i amintesc pe Vasile Constantinescu, pe Tzenka Velceva-Binder, pe Constantin Săsăran, Virgil Fătu, Teofil Turturică. Gheorghe Lazarovici, Mircea Graur, Ecaterina Sandu... Unii, dacă ar fi jucat în București, ar fi avut cu siguranță un renume pe măsura talentului lor. Dar teatrul există pentru spectatori și nu pentru un oraș sau altul.

— Iar spectatorii de la Baia Mare nu cred că se pot plinge. Am văzut acolo, în răstimpuri, spectacole remarcabile. Ne menționezi cîteva din ele? Din cele pe care le-ai pus în scenă, firește.

— Cum nu! **Romeo și Julieta** de Shakespeare, **Don Carlos** de Schiller, **Mincinosul** de Goldoni, **Corupție la palatul de Justiție** de Ugo Betti, **Procesul Horia** de Al. Voitin, **Steaua zimbrului** de Valeriu Anania...

— O importantă premieră absolută în sfera teatrului istoric.

— Mă bucur că mai e amintită. S-a muncit mult atunci...

— Se pare că au fost și multe comedii.

— Bineînțeles. Publicului îi place comedia, mie la fel, așa încît n-am ocolit-o. Mai cu seamă pe cea originală, de actualitate. Dar m-am ferit de clișee. Și n-a fost deloc ușor. Nu e ușor să faci comedie de bună calitate. Am montat la Baia Mare **Opinia publică**, **Travesti** și **Interesul general** de Aurel Baranga — pe urmă, la Brăila, și **Mielul turbat** — **Fata Morgana** de Dumitru Solomon, faimoasa **Comedie cu oltieni** de Gheorghe Vlad și multe altele.

— Dacă tot a venit vorba de Brăila, la Teatrul Dramatic „Maria Filotti”, din 1974 înapoi, ți-ai propus un program anume?

Luminița Dinulescu, Rodica Mușețeanu și George Țoropoc în „Casa cu două fete” de Mircea Ștefănescu

Scenă din „Ultima întrunire a cavalerilor Magnoliei albe” de Preston Jones

— Programul îl face de fapt teatrul și e normal să fie așa. Totuși, în ce mă privește, am avut posibilitatea să fac lucruri care mi-au convenit și care mi-au plăcut.

— **Cu un accent mare pe comedie și cu unul și mai mare pe dramaturgia contemporană românească în general.**

— Da. Au fost — în afară de **Mielul turbat** și de **Tache, Ianke și Cadir** de Victor Ion Popa — **Casa cu două fete** de Mircea Ștefănescu, dramatizarea **Moromeților** lui Marin Preda (datorată lui Liviu Dorneanu), musicalul **Frumoșii marilor orașe**, după romanul lui Fănuș Neagu, premierele absolute cu **Halucinația** și **Veghea** de Ștefan Berciu, cu **Fantoma tinereții mele** de Ion Bălan și Dumitru Pîslaru, cu **Moș Teacă**, după Bacalbașa etc., etc.

— **Și din dramaturgia străină?**

— Mai multe premiere pe țară, printre care **Ultima întâlnire a cavalerilor Magnoliei albe** de Preston Jones și **Variațiuni pe aceeași temă** de S. Alioșin, apoi **Anecdote provinciale** de Aleksandr Vampilov, **Bădăranii** și **Evantaiul** de Goldoni...

— **Nu pot să nu observ că te atrage Goldoni: Mincinosul, Bădăranii, Evantaiul!**

— Am optat pentru clasici, în genere, ori de câte ori a fost posibil s-o fac. Teatrul are multă nevoie de clasici. Și regizorii, și actorii, și publicul. La Goldoni mă atrage, însă, teribil de mult **viața** din piesele sale, dinamica vieții. Și nemaipomenita lui putere de a crea **tipuri comice**. Cu **Bădăranii** am ajuns și la a doua întâlnire internațională goldoniană de la Chloggia, în 1982.

— **Și cum v-ați prezentat în patria autorului?**

— Bine. Chiar foarte bine.

— **De altfel, nu-i de mirare. Bădăranii a fost un spectacol excelent. Ca și Evantaiul, care face încă, după aproape 50 de reprezentații, săli pline. I se datorează toate acestea numai regizorului?**

— Nu. Firește că nu. Fără actorii pe care îi am în distribuții aici, la Brăila, totul fi fost zadarnic.

— **Într-adevăr, Teatrul Dramatic „Maria Filotti” dispune acum de o trupă valoroasă. Ne dai câteva exemple?**

— Numai câteva? Greu. Foarte greu. Petre Simionescu, Rodica și Romeo Mușețeanu, Bujor Macrin, Gheorghe Moldovan, Nicolae Ciocoiu, Mircea Valentin, Marilena Negru, Mihai Stoicescu... Și să nu uităm tineretul: Marinela Cătălin, Anamaria Pîslaru, George Toropoc, Marin Bencea, George Custură, Sorin Dinculescu, George Șofrag... Și parcă tot nu m-aș opri...

— **Recapitulind cumva, reieșă că ai fost, că ești, un artist, ca să spunem așa, „casnic”: Studioul actorului de film, Baia Mare și Brăila. Alți regizori, într-o treime de veac, au „circulat” prin mai multe teatre...**

— Și eu am „circulat”: am montat câte o piesă la Petroșani și la Boțoșani.

— **La Petroșani te-a... invitat Familia Tót de Őrkeny István. Dacă nu mă înșel, încă o premieră pe țară!**

— Exact. Iar la Botoșani, **Chitara dragostei** de Gheorghe Vlad, în premieră absolută.

— **Comedia originală, de!**

— Dar dacă n-am circulat prea mult în țară, am colaborat în schimb adesea cu multe instituții ale culturii de masă.

— **Adevărat. Obținând și multe premii, sau decernându-le altoră, ca membru în jurii.**

Mi-a făcut întotdeauna plăcere să dau o mână de ajutor, într-un fel sau altul, artiștilor amatori. E o mișcare necesară culturii socialiste în general și teatrului profesionist în special.

— **De ce?**

— Pentru că ne formează spectatorii, iar uneori ne furnizează talente actoricești, precum Anca Alecsandra, Rodica Mușețeanu, Mihai Mihail, Ion Cocieru...

— **Deci?**

— Am participat, în Capitală, la înființarea Teatrului popular de la Uzinele „Republica”, în 1961. Apoi, în Maramureș, am colaborat intens cu Teatrul popular din Sighet, cu Școala populară de artă, cluburi, case de cultură. Am pus în scenă astfel, cu mari satisfacții, vreo 8—9 spectacole, cu piese de Eftimiu, Mușatescu, Sebastian, V. I. Popa, Everac, Baranga, Voitin...

— **Iată-ne întorși, prin urmare, la eterna dragoste: dramaturgia națională.**

„Bădăranii” de Carlo Goldoni

**Petre Simionescu și Nicolae Cioescu
în „Evantaiul” de Carlo Goldoni**

Să ne amintim că ai creat în total, pînă acum, peste 70 de premiere ; românești cam cite au fost ?

— N-am pasiunea statisticii, dar cred că nu mă înșel foarte tare dacă am să-ți răspund cu cifra 50.

— Cam așa este și e bine că e așa : peste două treimi piese românești, din care vreo 10 în premieră absolută. Ai lansat numeroase piese și numeroși autori...

— Da. L-am menționat pe Ștefan Berciu, dar mai sînt Valentin Munteanu, Ion Bălan, Mircea Marian, Ion Dinescu, Pavel Bellu... Și încă alții.

— Mulți înainte ! Așadar, autori noi, premiere absolute, premiere pe țară, premii... Ce-și mai dorește, în încheiere, regizorul Marius Popescu ? Ai o dorință mai aparte ?

— Firește s-o iau de la capăt.

— Altfel ?

— Nu neapărat altfel, dar neapărat de la capăt !

**Convorbire realizată de
Mihai VASILIU**